

Za myšlenku křesťanská demokracie

Ram Gidoomal

CBE

prosinec 2003

Překlad věnován Viktoriji.

Ve svém článku „Proti myšlence křesťanských politických stran“, Dr. Michael Schluter argumentoval proti myšlence, že by křesťané měli vytvářet své vlastní politické strany. Ram Gidoomal předsedal Programu na podporu městského života a je lídrem Křesťanské lidové aliance (CPA), britské první politické strany s křesťansko-demokratickým programem. Gidoomal tvrdí, že v dnešní době existují závažné důvody pro existenci křesťanské demokracie v Británii.

Křesťanská demokracie je už dlouho fungující a úspěšnou politickou silou napříč Evropou, která přispěla k desetiletím stabilních vlád a hospodářského růstu na kontinentu, který byl zplundrován druhou světovou válkou a metlou fašismu. Kořeny této tradice jsou ale mnohem starší, spadají do konce devatenáctého a začátku dvacátého století a jdou k politickým postavám jako byl například Abraham Kuyper, ministerský předseda Nizozemska a velký protestantský theolog.

Mezi celou řadou faktorů, které vynesly křesťansko-demokratické politiky do různých politických postů se jako obzvláště významné pro britskou politiku jeví dva. Za prvé, donedávna v Británii neexistoval stejný anti-klerikální duch, který donutil křesťany na kontinentu, aby utvořili politické strany ke své ochraně proti sekulárním útokům. Za druhé, vznik poměrného zastoupení napříč Evropou způsobil situaci, za níž musejí být křesťansko-demokratické strany brány vážně jakožto partneři v koaličních vládách.¹ Když podrobíme zkoumání politiku Británie jednadvacátého století, tyto dva faktory se zdají být klíčové pro nový vztah křesťanů ke společnosti.

Proč nyní?

Nedávné politické události napovídají něco o významné změně, která se stala, pokud jde o postupnou revisi zákonů, které jsou spojeny s biblickým světovým názorem. Ústavní pořádek Británie, který chová křesťanství v srdci parlamentu, monarchie a právní systém byly také zpochybněny a to nejen připravovanou ústavou Evropské unie. Přesvědčení, že vláda je podřízena vyšší moci se v Británii po celá století projevovalo skutečností, že stále bylo v Poslanecké sněmovně více času věnováno modlitbám než interpelacím premiéra. Při korunovačním ceremonálu, jehož původ sahá více jak tisíc let do minulosti, panovník stále činí veřejné prohlášení jímž vyznává „říši Krista, našeho Vykupitele“. Tyto puncy křesťanské víry jsou mnohem více než jen křesťanská kulisa. Poukazují ke staré moudrosti našich předků, kteří považovali politickou vládu za věc lidské spolupráce s Bohem Stvořitelem a zákony za zakotvené v biblickém zjevení. Avšak za silným tlakem na sekularizaci myšlenky lidských práv je stejný anti-klerikální duch, který chce odstranit Krista a vyvýšit princip humanismu. Je to ta stejná síla, která přinesla konec neděle jakožto sdíleného dne odpočinku a stejný duch, který dnes sahá na svobodu vyznání a svobodu církvi zaměstnat, koho ony sami chtějí.

Společenský vliv

Pro křesťany, kteří vidí potřebu modernizovat státní instituce věrní křesťanskému rozměru tohoto úkolu tu je několik možností. Za prvé, přijít s politickými myšlenkami a lobovat za ně prostřednictvím mobilizace křesťanského voličstva. Druhou možností je, snažit se o naplňování křesťanských hodnot a snažit se o přijímání zákonů tím, že změní politický proces zevnitř. Oba přístupy jsou legitimní a nutné.

Pro ty, kdož jsou povoláni ke službě v politickém úřadu, pak tkví výzva v otázce, kterou si zvolí politickou stranu. Je obecně známo, že v Británii existuje obrovské zklamání se současnými politickými stranami. Avšak zavedení spravedlivějších systémů volby znamená, že lidé mohou použít svůj hlas k tomu, aby podpořili politické strany, které jsou více v souladu s jejich pohledem na svět. Nyní, kdy je v Británii zavedeno poměrné zastoupení, nemá smysl, aby křesťané, které jsou zastánci Labouristů či Konzervativců, pokračovali ve volení, jako kdyby veřejnost neměla širší možnost výběru.

Pro křesťany, kteří chtějí obnovit biblické základy politiky a našich politických institucí je křesťansko-demokratická strana, jako třeba CPA, přímým prostředkem, jak ovlivnit politický proces hned na začátku. Není tomu už jako před pěti lety, kdy se tvrdilo, že takový projekt bude neúspěšný neboť systém starých politických stran je neudržitelný. Při existenci poměrného volebního systému potřebuje strana jen 5 procent voličů a dostane v parlamentu možnost nejen hovořit, ale i jednat.

Potřeba křesťanských demokratů

CPA navazuje na evropskou křesťansko-demokratickou tradici a formuluje svoji politiku v rámci této tradice politického myšlení. Je nicméně jen jednou z forem zapojení křesťanů do politické debaty. Je však jedinečná, pokud jde o její kritiku současného evangelikálního myšlení, které tvrdí, že evangelium se vztahuje pouze na jedince a ne na národy či na vládu. Podle CPA je nemožné od sebe oddělit učení Krista a jeho osobu.

Vyzývat vládu, aby jen zavedla Boží zákony a zároveň popírat zdroj moci, která umožňuje podle těchto zákonů žít, znamená nenabídnout žádnou naději. Jde ve skutečnosti o popírání evangelia. To je hlavní důvod, proč se zasazují za to, aby slovo „křesťanská“ bylo v názvu politické strany. Toto označení nepoukazuje jen k zákonnému zdroji politické autority, ale také ke zdroji moci, která přináší společenskou a politickou transformaci. CPA prosazuje pradávne poselství církve, že vláda v Británii musí uznat Krista. Tento požadavek je založen na přesvědčení, že Ježíš nejen chce nést břemeno jedince, ale že i vláda národů, které se rozhodnou ho následovat, sama spočine na Kristových bedrech.

Ve své úžasné knize „*Přání národů*“ profesor Oliver O'Donovan z Kristovy církve v Oxfordu říká: „*Musíme říci, že církev se snaží o obrácení státu a říci, že užíváme tento termín analogicky. Ve vztahu ke státu je jeho význam odlišný od významu, který nabývá při použití ve vztahu k jedincům a společností. Ne jen jedinci, ale i rodiny, kmeny a národy se mohou kát a uvěřit v evangelium.*“

Ačkoli se CPA snaží držet křesťanského dědictví Británie, reaguje na výzvu boje s novými situacemi politiky tak, jak přicházejí a ne na politiku, která byla dominantní v minulém století. Názor, že budou nabídnuty univerzální způsoby řešení problémů, které musejí všichni křesťané následovat, nikdy nedosáhnou žádného pokroku. Ani by si křesťané neměli myslet, že by museli volit jen Konzervativce či Labouristy či Liberální demokraty. Lidé si zvykli volit stejným způsobem, jakým nakupují věci denní spotřeby, tedy jako projevení svého životního stylu.

Skutečná možnost pro voliče

Když jsem kandidoval za Křesťanskou lidovou alianci na post primátora Londýna, setkal jsem se s mnoha lidmi různých vyznání, kteří mi říkali, že se cítili jaksí zbavení svého volebního práva omezenou možností výběru kandidátů. Křesťané mi říkali, že chtěli podpořit kandidáty, kteří reprezentují priority, které mají oni sami ve svých životech, jako například závazek udržitelného způsobu života, snažení se o společenskou spravedlnost, důležitost manželství a zodpovědnosti za rodinný život. Po 100 dnech kampaně skoro 100 000 lidí v roce 2000 v Londýně volila křesťanského demokrata, což znamenalo, že CPA „vyhrála“ jedenácté místo v rámci počtu křesel, které byly v rámci poměrného volebního systému k dispozici v městském zastupitelstvu hlavního města. Nicméně, jak se ukázalo, CPA nepřekročila hranici pěti procent, jejíž překonání bylo potřeba ke vstupu do městského zastupitelstva. Už příští rok je strana připravena tuto umělou hranici překročit.

Je pravděpodobné, že britská politika v tomto novém století začne odrážet politiku zbytku Evropské unie s celou škálou politických stran, mezi nimiž budou i křesťansko-demokratické politické strany, které budou mít významný vliv v koaličních vládách. Takto je tomu ostatně už dnes v Norsku či Nizozemsku. I přes nejlepší snahu křesťanských konzervativců, křesťanských socialistů a křesťanských liberálů v této zemi, každá z těchto stran sleduje politiku, která je hluboce nezdravá pro společenský a mravní stav země.

Není potřeba, aby se ohlíželi za sebe na stále jen velmi skromnou roli Křesťanské lidové aliance. Neměli by na ni však ani pohlížet s vrchu a prohlašovat, že jen CPA je troufalá, když se odvolává na Krista. Celá desetiletí jsme byli svědky strategie v Trockého stylu v naději, že když se dostatek křesťanů přidá k sekulárním politickým stranám, jednoho dne bude každá z těchto velkých politických lodí obrácena a donucena držet se biblických základů naší demokracie. Může tomu nicméně být také tak, že malé trhnutí křesťanské demokracie bude nuceno jim dát impuls, který potřebují.

Křesťanská lidová aliance: PO Box 932, Sutton, Surrey SM11HQ

E-mail: info@cpalliance.net

Webová stránka: www.cpalliance.net

Z anglického originálu „*The case for Christian Democracy*“ publikovaného dne...v...přeložil Martin Damašek, Amsterdam, 31. října 2008.

Tento článek byl původně zveřejněn na adrese: <http://www.jubilee-centre.org/document.php?id=110>. Použito se svolením. Jubilejní centrum a autor si vyhrazuje veškerá práva.

¹ *Poznámka překladatele:* Jako zajímavé se mi v této souvislosti jeví postavení, jaké má KDU-ČSL na české politické scéně. Příznačná je také politika „být vždy při tom“, tedy být, pokud možno, vládní stranou.